

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4C/470/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815211633
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2017:8815211633.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: H. S., F.. XX.X.XXXX, Q. T. XXXX XX H. XX zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, Svidník, p r o t i žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752 zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 300,- eur, takto

r o z h o d o l :

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie v sume 300,- eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobcovi p r i z n á v a proti žalovanému náhradu trov konania vo výške 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 29.12.2015 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 300,- eur spolu s trovami konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že v konaní, vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 11C/167/2014, bol ako žalobca v postavení spotrebiteľa. Žalobou sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku. V konaní bol úspešný. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 11 C/167/2014, zo 7.9.2015, ktorý sa stal právoplatným 4.11.2015 a vykonateľným 10.11.2015, bol rozhodcovský rozsudok, vydaný Slovenským arbitrážnym súdom, zriadený spoločnosťou Slovak arbitration court, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, ICO: 47 233 516, zrušený. Rozsah porušenia spotrebiteľského práva vyplýva z vyššie citovaného rozsudku a poukázal na jeho odôvodnenie, ako na súčasť skutkového tvrdenia. Súd konštatoval, že: „ V danej právnej veci má súd za to, že predmetná rozhodcovská zmluva je neplatná z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobcu a jednoznačne boli porušené práva žalobcu ako spotrebiteľa. Doklady ako je zmluva o úvere, rozhodcovská zmluva predložené žalovaným takýto záver vyvodzujú. Zo zmluvy o úvere uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným ako veriteľom vyplýva, že rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá už podpisom zmluvy, bola uzavretá v ten istý deň ako úverová zmluva a bola daná na podpis pri podpise úverovej zmluvy. Z vykonaných dôkazov mal súd za jednoznačne preukázané, že medzi účastníkmi konania rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná. Individuálnym dojednaním nebolo podpísanie osobitných zmluvných dojednané ako súčasť všeobecných obchodných podmienok žalovaného a individuálnosť dojednaná nevyplýva ani z toho, že v tlačive o záznamoch a potrebách klienta je vopred predformulovaná všeobecná informácia o možnosti riešiť spory v rozhodcovskom konaní. Vzhľadom na uvedené a vykonané dokazovanie je podľa názoru súdu nesporné, že v rámci rozhodcovského konania boli pri rozhodovaní porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa, teda práva spotrebiteľa ako aj ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku, konkrétne ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) a bola

porušená taktiež rovnosti účastníkov. Z dôvodov vyššie jedených ako aj v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení preto súd žalobe ako plne dôvodnej vyhovel.“ Žalobca poukázal na § 3 ods. 5, tretia veta zák. č. 250/2007 Z. z. Dodávateľ zneužil svoje postavenie, použil neprijateľnú rozhodcovskú zmluvu nepostupoval voči žalobcovi ako spotrebiteľovi s odbornou starostlivosťou a nedodrжал zákon. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu, ale aj relutárnu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Jeho výška závisí od miery porušenia povinností veriteľom. Pri posudzovaní primeraného finančného zadosťučinenia by mal súd prihliadnuť na všetky okolnosti veci, najmä na to, že žalobca znášal stav právnej neistoty.

2. Žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so spisom tunajšieho súdu sp.zn. 11C/167/2014 a rozsudkom č.k. 11C/167/2014-71 zo dňa 7.9.2015, spisom tunajšieho súdu sp.zn. 7Csr/1/2016 a rozsudkom č.k. 7Csr/1/2016-81 zo dňa 12.9.2016, výsluchom žalobcu, prednesom právneho zástupcu žalobcu, písomným podaním žalovaného zo dňa 31.3.2016 a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Žalobca vo výpovedi uviedol, že žalobu som podal z toho dôvodu, že žiadali viac peňazí, ako mal uhradiť. Prostredníctvom právneho zástupcu poukázal na tú skutočnosť, že rozhodcovským rozsudkom boli porušené práva žalobcu.

5. Žalovaný v písomnom podaní uviedol, že žalobca žalobu opiera o ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Žalobca si ako spotrebiteľ neuplatňoval v žiadnom súdnom konaní porušenie svojich práv alebo povinností. Túto právnu skutočnosť t.j. predchádzajúce úspešné uplatňovanie porušovania práv a povinností nie je možné zamieňať alebo stotožňovať s tým, že medzi účastníkmi konania prebehlo konanie o zaplatenie žalovanej sumy ako nesplatených záväzkov zo zmluvy v zmysle rozsudku rozhodcovského súdu Slovenského arbitrážneho súdu pod sp. zn. RK 139/07/14 a následného konania o zrušenie tohto rozsudku na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 11 C/1 67/2014. Rozhodcovská zmluva bola medzi účastníkmi uzavretá v čase, kedy nejstvovalo žiadne negatívne rozhodnutie ohľadne jej platnosti. Navyše, s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR uvedené nižšie, ako aj viaceré rozhodnutia súdov je vôbec sporné tvrdiť, že by jej uzavretím malo dôjsť k porušeniu zákona. Relevantnosť tohto tvrdenia žalobcu vyvracia aj právny názor Krajského súdu v Prešove, ktorý v rozhodnutí č.k. 13Co/1 11/2014-166 v spojení s opravným uznesením zo dňa 1.10.2015, ktorý posudzoval rozhodcovskú zmluvu (a rozhodcovské konanie) totožného znenia ako je rozhodcovská zmluva v tejto veci. Krajský súd v Prešove (obdobne aj Okresný súd Prešov) dospel k záveru, že dlžník (spotrebiteľ) mal právo výberu a konštatoval, že: „Tak ako súd prvého stupňa, aj odvolací súd zastáva názor, že účastníkmi Zmluvy o revolvingovom úvere bola dňa 28.10.2011 uzatvorená individuálnym spôsobom osobitná rozhodcovská zmluva. Obsah rozhodcovskej zmluvy v plnom rozsahu vyhovuje aj požiadavkám Najvyššieho súdu SR, ktoré formuloval vo svojom uznesení z 21. marca 2013, sp. zn. 6Cdo 217/2012 (t.j. v uznesení, ktoré boli prijaté takmer 1 rok po uzavretí rozhodcovskej zmluvy). Žalobca "údajnú ujmu" pripisuje tomu, že ho žalovaný ako veriteľ neprimeraným zmluvným podmienkam a právnej neistote, rovnako žalovaný údajne nepostupoval s odbornou starostlivosťou pri uzavretí rozhodcovskej zmluvy. V konaní vedenom pred Okresným súdom Vranov nad Topľou, sp.zn. 11C/167/2014 žalobca žiadne tvrdenia o údajnej neistote v spojitosti s rozhodcovskou zmluvou a ani inými skutočnosťami neuvádzal a ani nepreukázal. Teda do podania návrhu na začatie uvedeného konania a ani počas konania sp.zn. 11C/167/2014 zjavne žiadna, teraz uvádzaná, neistota na strane žalobcu nebola. Ak táto tvrdená neistota netrvala do času vydania rozhodnutia v uvedenej právnej veci, potom vydaním meritorneho rozsudku bol nastavený taký právny stav, pri ktorom nie je možné o nejakej neistote uvažovať ani len v teoretickej rovine. Žalovaný poukázal na to, že skutočnosť, že v rozhodovaní o zrušení vydaného rozhodcovského rozhodnutia Okresný súd Vranov nad Topľou právne posúdil uzavretú rozhodcovskú zmluvu ako neplatnú nezakladá dôvod na vyslovenie opodstatnenosti názorov o porušení povinností veriteľa resp. dokonca nekonanie s odbornou starostlivosťou. Vyššie uvedenými skutočnosťami deklaruje žalovaný to, že na strane žalobcu nevznikla a ani nemohla vyniknúť žiadna ťažko napravitelná majetková resp. nemajetková ujma alebo škoda, ktorá by prípadne zakladala premisu o možnosti nároku na finančné zadosťučinenie. Žalovaný napáda samotnú vecnú dôvodnosť nároku na uplatňované finančné zadosťučinenie. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia má byť dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania práva (viď IV. ÚS 210/04). Žalobca dosiahol zrušenie rozhodcovského

rozsudku ako formu ochrany jeho práva. Na priznanie žalobcom uplatňovaného nároku (dokonca v danom rozsahu) teda neexistuje ani z uvedeného pohľadu žiadny skutočný racionálny a zákonný dôvod, keďže osobitné dôvody pre takéto rozhodnutie nejestvujú. V tomto prípade však nebolo vydané ani žiadne rozhodnutie deklarujúce (tj. výrokom ako záväznou časťou rozhodnutia) žiadne porušenie práva alebo povinnosti. Žalovaný navrhol podanú žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietnuť.

6. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 11C/167/2014 vyplýva, že v konaní medzi spoločnosťou Profi Credit Slovakia, s.r.o. ako žalovaným a H. S. ako žalobcom bol rozsudkom zo dňa 7.9.2015 č.k. 11C/167/2014-71 zrušený rozhodcovský rozsudok vydaný Slovenským arbitrážnym súdom, zriadený spoločnosťou Slovak arbitration court, s. r. o., so sídlom Krížna 56, Bratislava zo dňa 08.09.2014 sp. zn. 139/07/14 a žalovaný bol povinný nahradiť žalobcovi trovy konania. Z odôvodnenia predmetného rozsudku vyplýva, že Z obsahu rozhodcovského spisu 139/07/14 vyplýva, že dňa 08.09.2012 bol vydaný rozhodcovský rozsudok, ktorým bol žalobca zaviazaný zaplatiť mu do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia sumu 2.221,84 eur, zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % denne a úrok z omeškania z jednotlivých vyčíslených súm tak, že tento úrok z omeškania a zmluvná pokuta spolu neprevýšia sumu 1.470,- eur a odo dňa nasledujúceho po dni v ktorom celková suma tohto úroku z omeškania a tejto zmluvnej pokuty dosiahne sumu 1.470,- eur len 5,25 % ročný úrok z omeškania zo sumy 2.221,84 eur do zaplatenia, trovy rozhodcovského konania vo výške poplatku za rozhodcovské konania 32,40 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 357,60 eur. Súd uzavrel, že žalovaný ako dodávateľ s odbornou starostlivosťou mal a musel vedieť, že nemá používať neprijateľné podmienky a má poznať aj dôsledky ich používania. Predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca nemal možnosť ovplyvniť obsah predmetnej zmluvy. Mohol ju buď prijať ako celok alebo odmietnuť. Z obsahu spisu a napokon aj tvrdenia samotného žalovaného nevyplýva, že by ako dodávateľ vysvetlil žalobcovi význam rozhodcovskej zmluvy, pravidiel, podľa ktorých sa bude viesť tento proces a po preukázateľnom poučení, jej dal na výber sa rozhodnúť. Preto, ak napríklad spotrebiteľ mal vyjednať tento súkromný proces, mal by nepochybne tieto pravidlá poznať. O nich však v spise tiež niet žiadnej zmienky. Preto tvrdenie o tom, že takýto proces si dojednal spotrebiteľ (v danom prípade žalobca) teda že ju neodmietol, teda s ňou súhlasil a pritom nepoznal jeho obsah, je z pohľadu vykonaného dokazovania neudržateľné. Je nanajvýš nepravdepodobné, že by priemerný spotrebiteľ čítal niekoľkostranové obchodné podmienky a že by im porozumel. Žalobcovi veriteľ pred podpisom rozhodcovskej zmluvy nevysvetlil podstatu a funkciu rozhodcovskej zmluvy. V predmetnej veci napr. trovy rozhodcovského konania a poplatky sú vyššie ako súdne poplatky. Už len táto skutočnosť predstavuje neprimeranosť arbitrážneho procesu. Rozhodcovská zmluva, aj keď ide o samostatný právny úkon a nie je súčasťou úverovej zmluvy jednoznačne nebola individuálne dojednaná medzi žalobcom ako spotrebiteľom a žalovaným ako veriteľom. V predmetnej veci mal súd za to, že predmetná rozhodcovská zmluva je neplatná z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobcu a jednoznačne boli porušené práva žalobcu ako spotrebiteľa. Doklady ako je zmluva o úvere, rozhodcovská zmluva predložené žalovaným takýto záver vyvodzujú. Zo zmluvy o úvere uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným ako veriteľom vyplýva, že rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá už podpisom zmluvy, bola uzavretá v ten istý deň ako úverová zmluva a bola daná na podpis pri podpise úverovej zmluvy. Z vykonaných dôkazov mal súd za jednoznačne preukázané, že medzi účastníkmi konania rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná. Individuálnym dojednaním nebolo podpísanie osobitných zmluvných dojednaní ako súčasťou všeobecných podmienok žalovaného a individuálnosť dojednania nevyplýva ani z toho, že v tlačive o záznamoch a potrebách klienta je vopred predformulovaná všeobecná informácia o možnosti riešiť spory v rozhodcovskom konaní. Vzhľadom na uvedené a vykonané dokazovanie je podľa názoru súdu nesporné, že v rámci rozhodcovského konania boli pri rozhodovaní porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa, teda práva spotrebiteľa ako aj ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku, konkrétne ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) a bola porušená taktiež zásada rovnosti účastníkov. Z dôvodov vyššie uvedených ako aj v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení súd žalobe ako plne dôvodnej vyhovel.

7. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 7Csr/1/2016 je zrejmé, že v konaní medzi spoločnosťou Profi Credit Slovakia, s.r.o. ako žalobcom a H. S. ako žalovaným bol rozsudkom zo dňa 12.9.2016 č.k. 7Csr/1/2016-81 H. S. zaviazaný na povinnosť zaplatiť spoločnosti Profi Credit Slovakia, s.r.o. sumu 172,32 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 1,15 % ročne zo sumy 172,32 eur od 07.02.2014 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá. H. S. ako žalovanému vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 84 %. Z odôvodnenia predmetného rozsudku je zrejmé, že z

charakteru zmluvného vzťahu medzi stranami sporu jednoznačne vyplýva, že úverová zmluva je zmluvou spotrebiteľskou. Súd v záujme zabezpečenia ochrany spotrebiteľa podrobil súdnej kontrole túto revolvingovú zmluvu z pohľadu naplnenia podmienok jej platnosti. Súd vyhodnotil, že žalovaný priamo vo svojej zmluve o revolvingovom úveru uviedol zavádzajúco samotnú výšku úrokov, nakoľko išlo o rukou dopísanú časť zmluvy. Časť tlačiva je označená ako žiadosť, časť tlačiva už ako zmluva, pričom výška úrokov, RPMN, odmeny a ďalších náležitosti je značne rozdielna. Súd po preskúmaní zmluvy dospel k záveru, že zmluva v časti dohody o výške úrokov a odmeny za poskytnutie revolvingového úveru, ktorá ma byť splatná a uhradená v splátkach považoval za dohodu, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi a v rozpore s nariadením vlády č. 238/2008 Z.z a za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení a teda neplatnú. V predmetnej veci, bol súd toho názoru, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku (dohodu o odmene a úrokoch) a ide zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach na škodu spotrebiteľa. Nejde o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku. Žalobcovi (v uvedenej veci žalovanému) ako spotrebiteľovi bol poskytnutý úver vo výške 1.258,40 eur, z ktorého žalovaný uhradil sumu 1.086,08 eur, čo nebolo vo veci sporné, rozdiel je tak 172,32 eur. V tejto časti považoval súd žalobu za dôvodnú s poukazom na vyššie uvedené a preto žalobe ohľadom istiny ako dôvodnej vyhovel len vo výške 172,32 eur. Zvyšok nároku žalobcu z vyššie uvedených dôvodov považoval za nedôvodný a preto žalobcu v časti prevyšujúcej sumu 172,32 eur zamietol. Súd zároveň vyhodnotil dohodnuté zmluvné pokuty v rozpore s ust. § 3 ods. 1 a § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalovaný (v uvedenej veci žalobca) právo na zaplatenie zmluvnej pokuty odvíjal od zmluvy a to konkrétne od obchodných podmienok nachádzajúcich sa za zmluvou, ktorá ako typová zmluva bola uzatváraná vo viacerých prípadoch. Je obvyklé a zrejmé, že spotrebiteľ obsah zmluvy, a teda i dojednané zmluvné podmienky neovplyvňuje, a preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. V súlade so zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že dojednaná zmluvná pokuta je neprimeraná, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, teda je neprijateľná, a preto neplatná.

8. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

9. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

10. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

11. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

12. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

13. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

14. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

15. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

16. V zmysle § 2 ods. 1. písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

17. Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 27.08.2012 zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300049591, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalobcovi vo výške 1.470 eur, pričom v skutočnosti bolo žalobcovi vyplatená len suma 1.258,40 eur, ktorý mal žalobca uhradiť v 42 mesačných splátkach vo výške 78,765 eur. Ako vyplynulo zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 7Csr/1/2016 žalobca uhradil k predmetnému úveru spolu sumu 1.086,08 eur.

18. Zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 27.08.2012 uzatvorená medzi žalovaným a žalobcom je podľa povahy spotrebiteľskou zmluvou podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Zo zmluvy je zrejmé, že veriteľ konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalobca bol spotrebiteľom, keďže zmluvu uzavrel ako fyzická osoba a pri jej uzatvorení nekonala v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že sa jedná o zmluvy, ktoré sú uzatvárané opakovane s veľkým počtom zákazníkov, pričom návrhy týchto zmlúv sú pripravené na vopred predtlačenej tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť meniť obsah takto navrhnutých zmlúv. Uvedené sa týka aj prejednávanej veci, pretože zmluva o úvere bola vyplnená na vopred pripravenom predtlačenej tlačive žalovaného a s pripraveným znením mu bola predložená na podpis ako aj obchodné podmienky, ktoré žalobca nemal možnosť pred podpisom ani prečítať.

19. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou - typovou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

20. Ako vyplýva z § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

21. V zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

22. Podľa citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa zodpovedá, avšak iba za predpokladu, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Uvedené právo nie je možné zamieňať s právom na vydanie bezdôvodného obohatenia. Predpokladom pre priznanie nároku je skutočnosť, že

v konaní spotrebiteľ uplatnil nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z.z. ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch prípadne iných predpisov. Uplatnením práva však nemožno rozumieť iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa.

23. V danej právnej veci mal súd jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 11C/167/2014, žalobca si úspešne uplatnil svoje právo ako spotrebiteľ, keď sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku vydaného Slovenským arbitrážnym súdom, zriadeným spoločnosťou Slovak arbitration court, s. r. o., so sídlom Krížna 56, Bratislava zo dňa 08.09.2014 sp. zn. 139/07/14, z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky, pričom súd jeho návrhu vyhovel a vyslovil porušenie ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka.

24. V súvislosti s výkladom samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, súd poukazuje na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

25. Žalobcovi jednoznačne vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže konanie žalovaného bolo spôsobilé privodiť mu ujmu vo sfére jeho rodinného, súkromného a spoločenského života. Možno prisvedčiť žalobcovi, že tento znášal stav právnej neistoty, nakoľko proti žalobcovi bol dňa 8.9.2012 vydaný rozhodcovský rozsudok, ktorým tento bol zaviazaný zaplatiť žalovanému sumu 2.221,84 eur, zmluvnú pokutu vo výške 0,04% denne a ďalšie príslušenstvo. Uvedené rozhodnutie bolo vydané na základe neplatnej rozhodcovskej doložky a navyše v rozpore so všeobecnými predpismi na ochranu práv spotrebiteľa, ako vyplynulo z konania vedeného na tunajšom súde pod sp.zn. 7Csr/1/2016. V predmetnom konaní súd vyhodnotil odplatu za úver v rozpore s dobrými mravmi, zmluvnú pokutu ako neprijateľnú a neplatnú.

26. Žalobca sa obával sa o výšku dlhu a jeho neustále narastanie, keď si žalovaný voči nemu uplatňoval nároky, pozostávajúce zo súm, na ktoré nemal nárok. Žalobca bol nedôvodne vystavený psychickému vypätiu zo strany žalovaného najmä vzhľadom na jeho praktiky, spôsoby domáhania sa zaplata pohľadávky z úverovej zmluvy vyššie uvedenými spôsobmi, a tiež v nemalej miere aj tým, že samotný žalobca musel na dosiahnutie stavu relatívnej právnej istoty iniciovať súdne konanie na ochranu svojich spotrebiteľských práv (konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 11C/167/2014). Samotné súdne konanie, ktoré bolo v danej situácii jedinou možnosťou žalobcu je náramne stresujúcim faktorom, odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia. Vychádzajúc z uvedeného porušenia práv žalobcu ako spotrebiteľa zo strany žalovaného, intenzity zásahu do práv spotrebiteľa, výšky nedôvodne požadovanej sumy žalovaným, dĺžky trvania závadného stavu, nakoľko žalobcovi bol rozhodcovský rozsudok doručený už 16.10.2014 a konania a objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom a spoločenskom živote žalobcu, považoval súd právny základ nároku na finančné zadosťučinenie za plne dôvodný a za primerané finančné zadosťučinenie súd považoval sumu 300,- eur, na ktorej zaplata žalovaného zaviazal. Priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, je určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a zároveň je aj sankciou postihujúcu žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal. Spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla. Ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa priznáva spotrebiteľovi právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy spotrebiteľovi, ale už vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla, pričom sa úspešne domáhal ochrany svojich práv.

27. Žalobca sa v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 11C/167/2014 svojich práv aktívne a úspešne domáhal podaním žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, preto je nedôvodná a nelogická námietka žalovaného, že žalobca si ako spotrebiteľ neuplatňoval v žiadnom súdnom konaní porušenie svojich práv. Súd v konaní o priznanie nemajetkovej ujmy opätovne neskúmal platnosť rozhodcovskej rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi stranami sporu, nakoľko uvedenú skutočnosť už právoplatne vyriešil súd v vo veci vedenej pod sp.zn. 11C/167/2014, v ktorom vyhodnotil rozhodcovskú doložku za neplatnú. Uvedené zakladá prekážku rozsúdenej veci (rei iudicatae) a súd už nie je oprávnený vec z

tohto pohľadu opätovne preskúmať. V tejto súvislosti sú preto bez významu námietky žalovaného a argumentácia odkazujúca na judikatúru a odlišné závery, ako boli vyslovené tunajším súdom vo veci sp.zn. 11C/167/2014.

28. Predpokladom pre priznanie nároku podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. je skutočnosť, že v konaní spotrebiteľ uplatnil nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z.z. ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch.

29. Uplatnením práva však nemožno rozumieť iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa.

30. Žalobca bol úspešný aj následne pri obrane pred nárokmi žalovaného v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 7Csr/1/2016, v ktorom bola odplata za úver súdom vyhodnotená v rozpore s dobrými mravmi a zmluvná pokuta ako neprijateľná a neplatná, na rozdiel od rozsudku rozhodcovského súdu, ktorý sa uvedeným porušením spotrebiteľského práva nazaoberal.

31. Nie je dôležité, či spotrebiteľ úspešne uplatní svoje práva v konaní začatom z jeho iniciatívy alebo z iniciatívy dodávateľa. Teda aj konanie, v ktorom sa žalovaný ako dodávateľa domáhal nárokov nesúladných so spotrebiteľským právom, zakladá nárok na žalobcom požadované primerané finančné zadosťučinenie. Ide totiž o porušenie práv spotrebiteľa a povinností dodávateľa z toho istého právneho vzťahu.

32. Niet pochyb, že žalobca sa na súde úspešne domáhal ochrany svojich spotrebiteľských práv, keď došlo k zrušeniu rozhodcovského rozsudku, ako to žalobou žiadal a tiež následnou obranou pred nárokmi žalovaného zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere v konaní vedenom pod sp.zn. 7Csr/1/2016. Výška priznaného finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu a nemožno ju objektívne preukázať. Uvedené neznamená svojvôľu pri rozhodovaní súdu o výške priznaného finančného zadosťučinenia, ale pri tomto súd zohľadňuje viaceré kritéria tak, ako je uvedené vyššie (intenzitu a časové obdobie trvania závadného konania dodávateľa, satisfakčnú a sankčnú funkciu zadosťučinenia a podobne).

33. Účelom poskytnutia zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný, diskriminovaný. Poskytnutie zadosťučinenia nie sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý.

34. Súd ďalej v súvislosti s námietkami žalovaného zdôrazňuje, že spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy ale už vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla. Teda už samotné vyvolanie stavu žalovaným, na základe ktorého by žalobcovi ako spotrebiteľovi ujma mohla vzniknúť, je jedným z predpokladov na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. Spotrebiteľ už vôbec nie je povinný odôvodňovať vzniknutú ujmu a stav právnej neistoty, prípadne uvádzať iné skutočnosti týkajúce sa nároku na primerané finančné zadosťučinenie už bezprostredne v konaní, v ktorom bolo vyslovené porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľ je oprávnený uplatniť si nárok na primerané finančné zadosťučinenie samostatnou žalobou na súde, ako tomu žalobca učinil aj v prejednávanom prípade.

35. Podľa § 251 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

36. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie

po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. Súd žalobe žalobcu vyhovel v plnom rozsahu, preto žalobcovi patrí proti neúspešnému žalovanému plná náhrada trov konania. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.